

ՀԴՏ 796.082.1

DOI: 10.53068/25792997-2023.1.8-188

ՇԱՐԺՈՒՄՆԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԸՆԴՈՒՆԱԿՈՒԹՅԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՆ ԸՄԲՇԱՄԱՐՏԻ ՏԱՐԲԵՐ ԶԵՎԵՐՈՒՍ

Ա. Ա. Չափինյան

Հայաստանի ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի պետական ինստիտուտ, Երևան, Հայաստան

Առանցքային բառեր: Հունահռոմեական և ազատ ոճի ըմբշամարտ, շարժումների կառավարում, մկանային ճիգերի և ժամանակային հատվածների տարբերակում:

Հետազոտության արդիականություն: Սպորտային ըմբշամարտում բարձր արդյունքների նվաճումը պայմանավորված է մարզիկների պատրաստվածության այն մակարդակով, որը նպաստում է մրցումներում հաջող մասնակցելուն:

Ըմբշամարտում, ինչպես այլ մարզաձևերում, ֆիզիկական, տակտիկական, հոգեբանական խնդիրների լուծման հետ միասին ուսումնամարզական գործընթացում կատարելագործվում է մարզիկների տեխնիկական հնարքների կատարման արդյունավետությանը: Այդ ամենը թույլ է տալիս մրցակցական պայմաններում հաջողությամբ կիրառել բազմազան շարժողական գործողությունների «զինանոցը»:

Մարզիկի տեխնիկական պատրաստության գործընթացում կարևորվում է շարժումների կառավարման բարձր զարգացած ընդունակությունը: Վերջինիս

արդյունավետությունը կարելի է գնահատել շարժումների ճշգրտության ցուցանիշների հիման վրա:

Ընդունելով մարզիկի տեխնիկական հնարքների արդյունավետ իրականացման համար շարժումների կառավարման ընդունակության զարգացման կարևորությունը և անհրաժեշտությունը՝ պետք է նշել, որ շարժումների ճշգրտությունը՝ որպես մարդու շարժողական ընդունակություններից մեկը, վաղուց ընդունված է սպորտի ոլորտի գիտնականների կողմից և ներկայումս ուսումնասիրվում է տարբեր մարզաձևերում:

Մասնագիտական գիտամեթոդական գրականության ուսումնասիրումը թույլ տվեց եզրակացնել, որ ըմբշամարտում հետազոտությունների հիմնական ուղղությունները կապված են մարզիկների ֆիզիկական, տեխնիկական, հոգեբանական պատրաստության, վաղ մասնագիտացման, առավել «սիրված» տեխնիկական հնարքների, մարզիկների ֆունկցիոնալ վիճակի, մրցակցական գործունեության, վերականգնման միջոցների, մարզումային գործընթացի անհատականացման,

մարմնի քաշի կարգավորման և այլ հարցերի պարզաբանման հետ [2,5,6,7,9,10]:

Ուսումնասիրված գիտական աշխատությունների շարքից անհրաժեշտ է առանձնացնել Ա.Ս. Դավթյանի և Ա.Ա. Չատինյանի հետազոտությունը [8], որում ներկայացված են ձյուդոյի, հունահռոմեական և ազատ ոճի ըմբշամարտի ՀՀ առաջատար մարզիչների շրջանում անցկացրած սոցիոլոգիական հարցման արդյունքները: Դրանք վկայում են, որ ըմբիշների շարժողական ընդունակությունների շարքում մարզիչներն առանձնացնում են շարժումների ճշգրտությունը՝ նշելով դրա կարևոր նշանակությունը մարզիկների տեխնիկական պատրաստության գործընթացում:

Շարժումների կառավարման բարելավման հիմնախնդրի ուսումնասիրման առումով անհրաժեշտ է հիշատակել Ա.Ս. Դավթյանի գիտական հետազոտությունը [3], որի արդյունքները վկայում են՝ հնարավոր է բարձրացնել պատանի հունահռոմեական ըմբիշների 15 կարևոր տեխնիկական հնարքի կատարման արդյունավետությունը: Դրան նպաստում է փորձարարական խմբում հատուկ մշակված վարժությունների կիրառմամբ մարզիկների շարժումների տարբեր բնութագրերի կառավարման ընդունակության բարելավումը: Որպես հետազոտության օբյեկտ՝ ընտրվել են 15-17 տարեկան ձյուդո, հունահռոմեական և ազատ ոճի ըմբիշներ,

որոնց մարզական ստաժը միջինը կազմում էր 5-6 տարի:

Սակայն ըմբիշների պատրաստության համակարգում ուսումնասիրված չէ շարժումների կառավարման ցուցանիշները՝ կապված փոքր մարզական ստաժ ունեցող պարապողների հետ: Նման խնդրի ներկայիս և հետագա ուսումնասիրումը նաև որակավորված ըմբիշների շրջանում թույլ կտա պարզաբանել պատանի ըմբիշների պատրաստության գործընթացում շարժումների կառավարման ընդունակության կարևորությունը և զարգացման փոփոխությունը մասնագիտական պարապմունքների տևողության ավելացմանը զուգահեռ: Դրա շնորհիվ հնարավոր է նախանշել պատանի հունահռոմեական և ազատ ոճի ըմբիշների պատրաստության գործընթացի բարելավման նոր ու արդյունավետ ուղիներ:

Վերը նշվածը մատնանշում է սույն հետազոտության արդիականությունը և արդյունքների՝ գործնականում կիրառելու հնարավորությունը:

Հետազոտության նպատակն է՝ բացահայտել պատանի հունահռոմեական և ազատ ոճի ըմբիշների շարժումների կառավարման ընդունակության զարգացման առանձնահատկությունները:

Հետազոտության մեթոդները և կազմակերպումը: Կիրառվել են հետազոտության հետևյալ մեթոդները՝ գիտամե-

թողական գրականության ուսումնասիրում և վերլուծում, դինամոմետրիա, քրոնոմետրիա, մաթեմատիկական վիճակագրություն:

Հետազոտությանը մասնակցել են Երևան քաղաքի «Դինամո» և «Հայաստան» մարզական միությունների մանկապատանեկան մարզադպրոցների 9-10 տարեկան 15-ական հունահռոմեական և ազատ ոճի պատանի ըմբիշ: Նրանց մասնագիտական մարզումների ստաժը կազմում էր միջինը 1,5–2 տարի: Համաձայն մարզիչների շրջանում անցկացրած հարցման արդյունքների՝ պատանի մարզիկները լիովին տիրապետում էին ըմբշամարտի նշված ձևերի հիմնական տեխնիկական հնարքներին և դրանք կատարում էին կայուն ու անկաշկանդ: Կարելի է փաստել, որ հետազոտության ընթացքում ուսումնասիրվել են տեխնիկապես պատրաստված, սակայն դեռ կատարելագործման անհրաժեշտություն ունեցող պատանի ըմբիշներ:

Ըմբշամարտի երկու ձևում ուսումնասիրվել են ժամանակային հատվածների և մկանային ճիգերի կառավարման ընդունակությունը՝ հիմնվելով դրանց տարբերակման ճշգրտության տվյալների վրա:

Ժամանակի տարբերակման ճշգրտությունը գնահատվել է էլեկտրոնային վայրկենաչափի օգնությամբ՝ կարճ (3) և երկար (10 վրկ.) հատվածների միջոցով:

Թեստավորման ընթացքում ընտրվել է այնպիսի վայրկենաչափ, որը հնարավորություն է տալիս առաջադրանքը սկսել և ավարտել սարքի նույն կոճակի սեղմամբ:

Մկանային ճիգերի կառավարումը գնահատվել է առաջատար ձեռքի դաստակի և իրանի ցուցանիշների հիման վրա: Դաստակի մկանային ճիգերի տարբերակումն ուսումնասիրվել է 100 գրամ ճշգրտություն ունեցող էլեկտրոնային ուժաչափի միջոցով: Իրանի պարագայում օգտագործվել է մեխանիկական ուժաչափ: Մեթոդներից յուրաքանչյուրը գնահատում էր 2 ցուցանիշ՝ առավելագույն մկանային ուժ և դրա 50%-ի տարբերակման ճշգրտությունը:

Հաշվարկվել է առաջադրանքների ընթացքում մարզիկների թույլ տված սխալների մեծությունը: Որքան այն փոքր էր, այնքան ըմբիշն ավելի ճշգրիտ էր կատարում վարժությունը և, հետևաբար, ավելի արդյունավետ էր կառավարում շարժման ուսումնասիրվող բնութագիրը: Հետազոտությունն իրականացվել է՝ համաձայն մասնագիտական գրականությունում առկա երաշխավորությունների [1]:

Հետազոտության արդյունքների վերլուծություն: Հետազոտության ընթացքում ուսումնասիրվել և համեմատվել են շարժումների ճշգրտության նույնանման ցուցանիշներն ինչպես պատանի հունահռոմեական և ազատ ոճի ըմբիշներ:

րի միջև, այնպես էլ ըմբշամարտի առանձին ձևերում նույն ցուցանիշների միջև: Նման համեմատությունը թույլ է տվել բացահայտել ըմբշամարտի երկու ձևի մարզիկների պատրաստության գործընթացի ազդեցության աստիճանն ու առանձնահատկությունները շարժումների տարբեր բնութագրերի կառավարման վրա:

Պատանի ըմբիշների ժամանակային հատվածների գնահատման տվյալների վերլուծությունը բացահայտեց, որ հունահռոմեական և ազատ ոճի մարզիկների ցույց տված միջին արդյունքները միմյանցից հավաստի չեն տարբերվում (աղյուսակ 1):

Աղյուսակ 1

Հունահռոմեական և ազատ ոճի պատանի ըմբիշների ժամանակային հատվածների ճշգրտության տարբերակման համեմատական ցուցանիշները (սխալ, $X+m$)

№	Ցուցանիշ, վայրկյան	Հունահռոմեական ըմբշամարտ $n = 15$	Ազատ ոճի ըմբշամարտ $n = 15$	Տարբերության հավաստիություն	
				t	P
1.	3	0,25±0,04	0,2±0,03	1	>0,05
2.	10	0,65±0,05	0,61±0,07	0,4	>0,05
Տարբերութ. հավաստիութ.	t	4,4	5,86	--	--
	P	<0,001	<0,001	--	--

Առաջին աղյուսակից երևում է, որ ըմբշամարտի 2 ձևի մարզիկների նույն բնութագրերի միջև տարբերությունները չնչին են. կարճ և երկար ժամանակահատվածների պարագայում համապատասխան կազմում են՝ 0,05 և 0,04 վայրկյան:

Հետազոտության խնդիրներից մեկն ուղղված էր՝ պարզաբանելու պատանի մարզիկների, ժամանակային հատվածների մեծությամբ պայմանավորված, առավել ճշգրիտ գնահատվող հատվածը:

Հաշվարկները ցույց տվեցին, որ հունահռոմեական և ազատ ոճի ըմբիշները 3 վայրկյանով ավելի ճշգրիտ են գնահատում կարճ, քան երկար ժամանակահատվածը: Մարզիկները միջինը 0,4 վրկյով ավելի ճշգրիտ էին՝ կարճ ժամանակահատվածը գնահատելիս ($P < 0,001$ և $P < 0,05$):

Համեմատությունը, նույն տարիքի դպրոցականների տվյալների հետ [4], բացահայտեց, որ հունահռոմեական և ազատ ոճի ըմբիշներն ավելի ճշգրիտ էին

գնահատում կարճ և երկար ժամանակահատվածները: Այսպես՝ հունահռոմեական ըմբիշների ցուցանիշները 3 և 10 վայրկյան գնահատելիս՝ 2 անգամ ավելի բարձր էին, քան սպորտով չչարապող իրենց հասակակիցների տվյալները ($P < 0,001$):

Ըմբշամարտի երկու ձևի մարզիկները նույն ճշգրտությամբ են կատարում երկու առաջադրանքը: Դա վկայում է այն մասին, որ ըմբշամարտի ուսումնասիրված ձևերում 2 տարվա մասնագիտական մարզումները նույն չափով են ներգործել պատանի ըմբիշների ժամանակային հատվածների տարբերակման ճշգրտության վրա: Հետևաբար, բացահայտված պատկերը վկայում է առ այն, որ հունահռոմեական և ազատ ոճի ըմբշամարտերը

նույն պահանջներն են ներկայացնում պատանի մարզիկների այս ընդունակության զարգացման մակարդակին: Ստացված տվյալները համընկնում են 2018-ին իրականացված այլ հետազոտության արդյունքների հետ և վկայում են հայտնաբերված նույն օրինաչափության մասին [3]:

Հունահռոմեական և ազատ ոճի ըմբիշների դաստակի և իրանի մկանային ճիգերի կառավարման ցուցանիշների միջև չեն հայտնաբերվել հավաստի տարբերություններ (աղյուսակ 2): Նույնիսկ դաստակի առավելագույն մկանային ճիգերի 50%-ի կառավարման ցուցանիշներում հունահռոմեական ըմբիշների գրանցված 1,24 կգ-ով ավելի փոքր սխալը իրականում հավաստի չէր ($P > 0,05$):

Աղյուսակ 2

Հունահռոմեական և ազատ ոճի պատանի ըմբիշների առավելագույն մկանային ճիգերի 50%-ի փորձերակման ճշգրտության համեմատական ցուցանիշները (սխալ, $X+m$)

№	Ցուցանիշ, կգ	Հունահռոմեական ըմբշամարտ, $n = 15$	Ազատ ոճի ըմբշամարտ, $n = 15$	Հավաստի տարբերություն		
				t	P	
1.	Դաստակ	1,94±0,19	3,18±0,59	2,0	>0,05	
2.	Իրան	6,3±0,95	6,53±1,2	0,15	>0,05	
Հավաստի տարբերութ.		t	4,54	2,5	--	--
		P	<0,001	<0,05	--	--

Ըմբռամարտի 2 ձևի մարզիկների մկանային ճիգերի կառավարման տվյալներում նկատվում է նույն տրամաբանական պատկերը, ինչ ժամանակային հատվածների տարբերակման ժամանակ: Մասնավորապես, պատանի մարզիկներն ավելի ճշգրիտ են կառավարում դաստակի, քան իրանի մկանային ճիգերը: Դա առավել ակնհայտ է հունահռոմեական ըմբիշների պարագայում: Այսպես՝ եթե իրանի համեմատ վերջիններիս դաստակի մկանային ճիգերի կառավարումն ավելի ճշգրիտ է 4,36 կգ-ով, ապա ազատ ոճի ըմբռամարտում նույն համեմատությունը կազմում է 3,35 կգ:

Հունահռոմեական ըմբիշների մոտ հայտնաբերված դաստակի մկանային ճիգերի տարբերակման ճշգրտության ավելի բարձր ցուցանիշը (կառավարման ավելի լավ զարգացած ընդունակություն) պայմանավորված է մարզաձևի որոշ առանձնահատկություններով: Մասնավորապես, ըմբռամարտի այս ձևում գոտեմարտերն իրականացվում են՝ կիրառելով միայն վերին վերջույթները: Մարզիկների տեխնիկական հնարքների բազմազանությունը կապված է ձեռքերով կատարվող հնարքների հետ: Կարծում ենք՝ նման պատկերի առկայությունը վկայում է ուսումնասիրվող ընդունակության վրա 2 տարվա մասնագիտական մարզումների նման դրական ներգործության մասին: Այսպիսի տարբերություն արձանագրվել է

15-17 տարեկան հունահռոմեական և ազատ ոճի ըմբիշների շրջանում անցկացրած հետազոտությունում, որում արձանագրվել է հունահռոմեական ըմբիշների 2,6 կգ-ով ավելի բարձր արդյունք [3]:

Պատանի ըմբիշների և սպորտով չպարապող նույն տարիքի դպրոցականների դաստակի մկանային ուժի կառավարման արդյունավետության համեմատությունը բացահայտեց մարզիկների ավելի բարձր ցուցանիշները (փոքր սխալները) [4]: Մասնավորապես, հունահռոմեական ըմբիշները 2 անգամ ավելի լավ էին կառավարում մկանային ճիգերը, քան նույն տարիքի դպրոցականները: Ազատ ոճի ըմբիշների առումով նման տարբերություն չի հայտնաբերվել:

Եզրակացություն:

Հունահռոմեական և ազատ ոճի ըմբռամարտի պատանի մարզիկների ցուցանիշների համեմատությունը բացահայտեց, որ բացակայում են հավաստի տարբերություններ ժամանակի կարճ և երկար հատվածների, ինչպես նաև դաստակի և իրանի մկանային ճիգերի կառավարման տվյալների միջև: Չնայած արձանագրված հունահռոմեական ըմբիշների դաստակի առավելագույն մկանային ճիգերի 50%-ի տարբերակման 1,24 կգ-ով ավելի բարձր ճշգրտությանը՝ այն հավաստի չի տարբերվում ազատ ոճի ըմբիշների նույնանման ցուցանիշներից: Ըմբռամարտի երկու ձևի մարզիկների ցուցանիշներում

հայտնաբերվել է հավաստի տարբերություն՝ կարճ և երկար, դաստակի և իրանի կառավարման ընդունակության տվյալները համեմատելիս: Բացահայտվել է, որ ի համեմատ սպորտով չպարապող

նույն տարիքի դպրոցականների, պատանի ըմբիշներն ավելի լավ են կառավարում կարճ և երկար ժամանակահատվածները, ինչպես նաև դաստակի մկանային ուժը:

📖 ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

1. Բաբայան Հ.Ա., Ստեփանյան Ա.Գ., Գեղամյան Վ.Ղ., Սոֆյան Թ.Շ., Հոգեբանության գիտահետազոտական մեթոդները սպորտում, Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ, Երևան, 2016, էջ 30-41:

2. Գեղամյան Վ.Ղ., Հոգեբանական պատրաստության յուրահատկությունները ըմբշամարտում, ՀԳԹ ատենախոսության սեղմագիր, Երևան, 2016, էջ 21:

3. Դավթյան Ա.Ս., Պատանի ըմբիշների մասնագիտական հնարքների արդյունավետության բարձրացումը շարժումների ճշգրտության կատարելագործման մեթոդիկայի կիրառմամբ, ՄԳԹ ատենախոսության սեղմագիր, Երևան, 2018, էջ 21:

4. Չատինյան Ա.Ա., Մարդու շարժումների ճշգրտության տարիքային զարգացման մոնիթորինգը, Ուսումնական ձեռնարկ, Երևան, 2010, էջ 71:

5. Апойко Р.Н., Экспериментальная методика совершенствования коронных технических действий в современной греко-римской борьбе // Ученые записки университета имени П.Ф. Лесгафта - 2015. - № 7 (125). - С.15-20.

6. Болтовский А.Ю., Методика оперативного анализа и планирования тренировочного процесса борцов-юношей греко-римского стиля: Автореферат дисс.... канд. пед. наук. - Улан -Уде 2013. -21 с.

7. Вайнштейн Б.В., Анализ микростартовых движений в технике приемов греко-римской борьбы в стойке с применением технологии видеоанализа dartfish // Современные проблемы и перспективы развития системы подготовки спортивного резерва в преддверии XXXI Олимпийских игр в Рио-Де-Жанейро : Материалы Всероссийской (с международным участием) научно-практической конференции. – Казань: Поволжская ГАФКСиТ. - 2015. - С. 515-520.

8. Давтян А.С., Чатинян А.А., Некоторые аспекты совершенствования технической подготовленности юных борцов // Наука и спорт: современные тенденции. Научно-теоретический журнал. - 2017, № 2 (Том 15). - С. 10-16.

9. Коломейчук А.А., Индивидуализация технико-тактической подготовки борцов вольного стиля на основе учета их морфологических особенностей: Автореф. дисс. ... канд. пед. наук. - М.- 2011-24 с.

10. Пономарев Д.В., Добейко Н.И., Методика тренировки по вольной борьбе// Интернаука. - 2020, № 6 (135), часть 1. - С. 41-43. URL: <https://internauka.org/journal/science/internauka/135> (01.02.2023).

FEATURES OF THE DEVELOPMENT OF MOVEMENT CONTROL ABILITIES IN VARIOUS KINDS OF WRESTLING

A.A. Chatinyan

Armenian State Institute of Physical Culture and Sport, Yerevan, Armenia

ABSTRACT

Key words: Greco-Roman and freestyle wrestling, movement control, differentiation of muscular efforts and time segments.

Research relevance: Main directions of the research in wrestling are related to the clarification of technical, physical, psychological preparation of athletes, early specialization, competitive activity and many other issues. Today, the problem of wrestlers' movement control in connection with beginners and qualified athletes needs to be studied.

Research aim: To identify the characteristics of the development of the ability to manage young Greco-Roman and freestyle wrestlers' movements.

Research methods and organization: Research methods are the study and analysis of scientific-methodical literature, dynamometry, chronometry, and mathematical statistics. The study involved 15 Greco-Roman and freestyle wrestlers, at the age of 9-10, with 1.5 to 2 years of training experience, from the children's and youth sports schools of the sports unions "Dynamo" and "Hayastan" of Yerevan. The accuracy of time discrimination was estimated using an electronic stopwatch using short (3) and long (10 sec.) segments:

Research results and analysis: It was revealed that the main results of the evaluation of short and long segments of Greco-Roman and freestyle wrestlers were not significantly different from each other. The differences between the data of the same characteristics of the athletes of the two kinds of wrestling are small, unreliable and amount to 0.05 and 0.04 seconds, respectively. No significant differences were found between Greco-Roman and freestyle wrestlers in wrist and torso muscle control data. In both kinds of wrestling, young

athletes control the muscular movements of the wrist more precisely than of the torso. This is most evident in the data of Greco-Roman wrestlers.

Conclusion: There were no significant differences between short and long segments of time, as well as wrist and torso muscle control indicators of young Greco-Roman and freestyle wrestlers. It was revealed that as compared to schoolchildren of the same age who do not do sports, young wrestlers control short and long periods more accurately, as well as wrist muscle strength, except for freestyle wrestlers.

ОСОБЕННОСТИ РАЗВИТИЯ СПОСОБНОСТИ УПРАВЛЯТЬ ДВИЖЕНИЯМИ В РАЗЛИЧНЫХ ВИДАХ БОРЬБЫ

А. А. Чатинян

*Государственный институт физической культуры
и спорта Армении, Ереван, Армения*

АННОТАЦИЯ

Ключевые слова: греко-римская и вольная борьба, управление движениями, дифференцировка временных интервалов и мышечных усилий.

Актуальность исследования. Основные направления научных исследований в борьбе связаны с решением вопросов физической, технической, психологической подготовки спортсменов, ранней специализации, соревновательной деятельности и т.д. Сегодня в ряду нерешенных проблем следует отметить изучение различных вопросов управления движениями у начинающих и высококвалифицированных борцов.

Цель исследования – выявить особенности управления движениями у юных греко-римских борцов и борцов вольного стиля.

Методы и организация исследования. Методы исследования – изучение и анализ научно-методической литературы, динамометрия, хронометрия, математическая статистика. В исследовании приняли участие по 15 борцов 9-10-ти лет греко-римского и вольного стиля, имеющих 1,5-2 года стажа специализированных занятий. Борцы представляли детско-юношеские спортивные школы спортивных объединений «Динамо» и «Айастан». Были изучены способности юных борцов управлять коротким (3) и длинным (10 с.) временными отрезками, 50%-ми максимальных мышечных усилий кистевой и становой динаметрии.

Анализ полученных результатов. Выявлено, что достоверно не различаются показатели оценки короткого и длинного временных отрезков между спортсменами

греко-римской и вольной борьбы. Различия между идентичными показателями в двух видах борьбы незначительны и составляют соответственно 0,05 и 0,04 с. Достоверно не различаются показатели дифференцировки кистевой и становой динамометрии между двумя видами борьбы. В греко-римской и вольной борьбе юные спортсмены более точно управляют кистевой, чем становой динамометрией.

Краткие выводы: отсутствуют различия в показателях, характеризующих эффективность управления временными отрезками и силовыми параметрами движений между греко-римскими борцами и борцами вольного стиля. Выявлено, что по сравнению со своими сверстниками, не занимающимися спортом, юные борцы более точно управляют коротким и длинным временными отрезками, а также кистевой динамометрией, за исключением показателей управления мышечными усилиями борцов вольного стиля.

Տեղեկություններ հեղինակի մասին

Աշոտ Աղվանի Չատինյան՝ մ.գ.դ., Սպորտի մանկավարժության և հոգեբանության ամբիոնի պրոֆեսոր, Հայաստանի ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի պետական ինստիտուտ, Երևան, Հայաստան, E.mail: ashot.chatinyan@sportedu.am, ORCID: 0000-0002-5711-5584

Information about the author

Ashot Aghvan Chatinyan - Doctor of Pedagogical Sciences, Professor of the Chair of Sport Pedagogy and Psychology; Armenian State Institute of Physical Culture and Sport, Yerevan, Armenia;

E-mail: ashot.chatinyan@sportedu.am, ORCID: 0000-0002-5711-5584

Հոդվածն ընդունվել է 10.01.2023-ին:

Ուղարկվել է գրախոսման՝ 11.01.2023-ին:

Գրախոս՝ մ.գ.դ., պրոֆեսոր Ֆ.Ղազարյան